

Moderne democratie zoekt kritische jongeren zonder nieuwsbubbel

Er zijn signalen dat de interesse van jongeren voor de politiek afneemt. Het percentage jongerenstemmers (18-24 jaar) was bij de verkiezingen in maart het laagst: 66%. Bij de 65+ ers was de opkomst het hoogst: maar liefst 89%. Verliezen de jongeren het vertrouwen in de politiek? Hebben ze de indruk dat hun stem er niet toe doet? Zijn ze minder idealistisch geworden en niet meer gemotiveerd om de wereld te verbeteren?

Ik neem u mee op een korte tour door onze huidige democratie en de rol die jongeren daarin kunnen spelen en die ze, vind ik, ook zouden moeten spelen. Want volgens mij zijn de **jongeren** niet zozeer veranderd, maar is het de gehele samenleving, inclusief hun houding ten aanzien van de politiek en de manieren en mogelijkheden om met elkaar te communiceren die aan het veranderen is.

Wij hebben een parlementaire democratie. We kiezen wie ons belang gaat vertegenwoordigen in het parlement. En er is voor elk wat wils, want ons stembiljet telde dit jaar maar liefst **28** verschillende politieke partijen! We hebben een partij voor dieren, voor ouderen, ondernemers, christenen, burgers, Nederlanders, vrijzinnigen, niet-stemmers en zelfs een partij voor nieuwe wegen, één zonder peil en een voor piraten ¹. Ik ga er voor het gemak vanuit dat zij allemaal het beste voor hebben met betrekking tot hun achterban, maar dienen zij ook allemaal het algemeen belang? Want dat is uiteindelijk het doel van onze regering: om het algemeen belang te dienen.

En onze democratie is **meer** dan een bestuursvorm. Er worden rechten aan verbonden en een aantal prachtige waarden en principes zoals vrijheid, veiligheid, gelijkwaardigheid en tolerantie. We zien onze democratie als het voorbeeld van vooruitgang en hogere beschaving. Het is een essentieel onderdeel van onze eigen Nederlandse identiteit en daar mag niemand aankomen!

Ik geef u toch een paar kritische overwegingen... :

- Wij hebben tolerantie hoog in ons vaandel staan. Maar die tolerantie wordt, volgens een grote groep in onze samenleving, bedreigd door mensen met een andere cultuur, omdat zij minder tolerant zijn. En dus wordt die groep niet getolereerd. We worden dus minder tolerant om onze tolerantie te beschermen?
- En nu we het daar toch over hebben, hoe leuk is het eigenlijk om “getolereerd” te worden? Persoonlijk zou ik liever geaccepteerd worden....
- En dan onze gelijkwaardigheid. Ik pak even een ander voorbeeld dan het feit dat mannen nog steeds meer verdienen dan vrouwen. De LGBTQiA: en dat staat voor lesbiennes, gay, biseksuelen, transgenders, queer, interseksuelen en aseksuelen ². Waarom wordt er zoveel strijd gevoerd voor de erkenning van de LGBTQiA als we **werkelijk** vinden dat iedereen zichzelf mag zijn. Ik bedoel, als we werkelijk zo tolerant zijn en elkaar als gelijkwaardige mensen zien dan hebben we toch **helemaal** geen kasten meer nodig? Je hoeft niet in de kast, je hoeft er niet uit te komen en je hoeft er ook niemand meer op te jagen....

Los van deze interessante discussie over achterliggende idealen en onze dagelijkse praktijk, is er de kloof tussen politici en “de burger”. Of de elite en “het volk”. Er zijn politici die claimen deze kloof te overbruggen en namens het volk te spreken. Dhr. Wilders richt zich tot Henk en Ingrid en hun angst voor de Islam. Dhr. Roos, inmiddels ex-politicus, bestrijdt de politieke correctheid door zich volledig politiek incorrect te gedragen. Dhr. Baudet wijst ons voortdurend op de gevaren van het partijkartel en ziet dit als het grootste probleem van ons land: de belangen van onze bestuur-

¹ een opsomming van deze 28 partijen staat op pagina 3

² voor de "letters" Q, i en A zie bladzijde 3

ders zijn tegengesteld aan de belangen van het volk! De vraag is natuurlijk of de kloof op deze manier wordt gedicht, of juist groter wordt gemaakt.

De stem van het volk lijkt ook een andere weg te zoeken. Steeds vaker is er sprake van een proteststem: dit is geen stem voor een bepaalde partij vanwege de hele agenda, maar tegen een partij op basis van soms maar één thema. Ook wordt er steeds vaker opgeroepen tot het organiseren van een referendum of het ondertekenen van facebookpetities. Dit heeft als voordeel dat onvrede en boosheid snel geuit kunnen worden en mensen zich snel kunnen organiseren om actie te ondernemen. Vaak ook met succes, bijvoorbeeld bij de leraren in het basisonderwijs. Maar dit voordeel is tegelijk ook het grootste nadeel en kan leiden tot onmogelijke eisen en grote volkswoede die natuurlijk wel de vinger op de zere plek leggen, maar die niet altijd helpen bij het oplossen van problemen. Zoals bij de petitie voor Anne Faber, waarbij ons “falend rechtssysteem” de schuld krijgt van haar dood en er **geëist** wordt dat er een wetsverandering komt, zodat dit **nooit meer** kan gebeuren. Ik begrijp de woede en de afschuw en ik vind het vreselijk wat er is gebeurd. Natuurlijk moet er een onderzoek komen naar eventuele fouten die zijn gemaakt en natuurlijk moet het risico op dit soort geweldsmisdrijven zoveel mogelijk worden beperkt. Maar ik geloof niet dat er wetten kunnen bestaan die totale veiligheid garanderen.

Een ander nadeel van petitie en referenda en zelfs van een hulpmiddel als de stemwijzer, is dat er alleen met ja of nee op geantwoord kan worden. Achterliggende problemen komen niet naar voren, redenen hoeven niet te worden gegeven, discussies hoeven niet te worden gevoerd.

Te midden van deze trends en ontwikkelingen in onze samenleving staat de jongere. Dankzij de smartphone kunnen we ons nieuws selecteren. Dat biedt heel veel voordelen en mogelijkheden, maar helaas ook nadelen. Iedereen, dus niet alleen de jongere (!), heeft namelijk de neiging om het nieuws te geloven dat overeenkomt met zijn eigen wereldbeeld en zijn eigen mening. Dat is niet nieuw, dat is altijd al zo geweest. Ook in het papieren-kranten-tijdperk kozen mensen voor de krant die het beste aansloot bij hun religieuze overtuiging of politieke kleur. Het is alleen door alle nieuwe sociale media wel veel **makkelijker** geworden om **alleen** maar contact te hebben met gelijkgestemden en om **alleen maar** nieuws te lezen dat overeenkomt met jouw mening. Dit wordt de “nieuwsbubbel” genoemd. En leven in een nieuwsbubbel heeft wat beperkingen en gevaren:

- er is een beperkte kennis van de actualiteit, want je kiest alleen de onderwerpen die je interesseren;
- je mening wordt alleen maar bevestigd, dus je hoeft je niet te verdiepen in de andere kant;
- het maakt je vatbaar voor het geloven van “nepnieuws” dat in jouw straatje past

Al met al zorgt zo'n nieuwsbubbel ervoor dat actualiteiten en maatschappelijke kwesties oppervlakkiger en eenzijdiger worden bekeken. Dat er nauwelijks meer discussies zijn tussen tegengestelde meningen. Dat de eigen mening niet hoeft worden bijgesteld. Natuurlijk heeft dat negatieve gevolgen voor de maatschappelijke betrokkenheid en de sociale integratie.

Tweederde van de jongeren heeft wel gestemd en is in ieder geval in meer of mindere mate geïnteresseerd in de politiek. Natuurlijk zijn er grote verschillen in maatschappelijke betrokkenheid, kennis van de actualiteit en interesse voor de wereldproblematiek. Toch zie ik het vooral en juist als een taak van de jongere om kritisch te zijn, om de “waaromvragen” te stellen, om te discussiëren, voors en tegens af te wegen. Beslissingen die nu worden genomen zijn bepalend voor **onze** toekomst. Daar moeten we serieus mee omgaan, daar mogen we echt iets van vinden! Er zijn mensen genoeg die problemen signaleren, hun recht opeisen, anderen de schuld geven en boos zijn. Er zijn genoeg haatzaaiers, onruststokers, ontevreden en egoïsten. Het wordt tijd dat we terug gaan naar de inhoud, de oorzaak en de kern van het probleem. Laten wij, jongeren, onze verantwoordelijkheid nemen en een bijdrage leveren aan de maatschappelijke discussie. Laten we praten over oplossingen. Voor een leefbare wereld en het algemeen belang...

- queer (iemand die niet past binnen de heteronorm maar tegelijk hokjes in twijfel trekt)
- intersekuelen (iemand die geboren is met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtskenmerken)
- asekuelen: (iemand zonder een seksuele aantrekkingskracht of verlangen).

1. VVD
2. PvdA
3. PVV
4. SP
5. CDA
6. D66
7. ChristenUnie
8. GroenLinks
9. SGP
10. Partij voor de Dieren
11. 50Plus
12. OndernemersPartij
13. VNL
14. Denk
15. Nieuwe Wegen
16. Forum voor Democratie
17. De Burger Beweging
18. Vrijzinnige Partij
19. GeenPeil
20. Piratenpartij
21. Artikel 1
22. Niet Stemmers
23. Libertarische Partij
24. Lokaal in de Kamer
25. Jezus Leeft
26. StemNL
27. MenS en Spirit/Basisinkomen Partij/V-R
28. Vrije Democratische Partij